

Inv. nr. B 430

NIELS SKOVGAARD (1858-1938)
"Æ HAV". SOLSKIN, 1888 OG 1892
OLIE PÅ LÆRRED

42,5 X 62 CM

I sommeren 1884 rejste Niels Skovgaard til den jyske vestkyst sammen med maleren Karl Jensen (1851-1933). De slog sig ned ved Kjærgaard mellem Vejers og Henne Strand, hvor Skovgaard – i sin søgen efter en stor og hidtil umalet natur – fandt et motiv, der fascinerede ham i en sådan grad, at han vendte tilbage til området i 1888, 1892, 1893 og 1894.

Over en periode på ca. 20 år skabte Skovgaard et større antal værker med havet og bølgerne som hovedmotiv, deriblandt "*Æ hav*". *Solskin*. Maleriet blev påbegyndt under hans andet og noget korte ophold ved Kjærgaard i 1888, i selskab med malerne Susette Holten (1863-1937), Elise Konstantin-Hansen (1858-1946) og Henrik Jespersen (1853-1937). Som dateringen indikerer, har Skovgaard sandsynligvis arbejdet videre på det – og fuldendt det – under sit tredje besøg ved Kjærgaard i 1892.

I "*Æ hav*". *Solskin* har Skovgaard fokuseret på de voldsomme bølger og den dramatiske brænding, som med stor kraft ruller ind mod stranden. Der er kun givet ganske lidt plads til himlen, idet den høje horisontlinjes linearitet brydes af det urolige hav. Det har tydeligvis været vigtigt for Skovgaard at skabe et billede af naturens skønhed og kræfter – og uden forstyrrende elementer såsom mennesker og skibe – og man får hurtigt et indtryk af, at han må have malet billedet på stedet, foran sit motiv, hvilket bekræftes af, at der er fundet sandkorn i farven.¹ Derudover må tidspunktet på dagen også have haft stor

betydning for billedets tilblivelse, idet Skovgaards motiv er skildret i et stærkt dagslys, således at det brusende havskum fremstår lysende hvidt.

¹ Peter Nørgaard Larsen: ”Bølgemotivet i Niels Skovgaards kunst” i Anne-Mette Villumsen, Teresa Nielsen (red.): *Niels Skovgaard. Maler – Billedhugger – Keramikker – Illustrator*, Skovgaard Museet, Fuglsang Kunstmuseum, Vejen Kunstmuseum, Viborg 2018, s. 37.

Publiceret i:

Aksel Rode: *Niels Skovgaard : Med en Fortegnelse over hans malede Arbejder ved Ebbe Skovgaard*, København 1943, s. 152;

Ebbe Skovgaard: ”Fortegnelse over Niels Skovgaards malerier og studier i olie, tempera og cassein” i Aksel Rode: *Niels Skovgaard*, København 1943, kat.nr. 227, s. 414 og kat.nr. 272, s. 415;

Erik Zahle: ”Billedkunst” i *C.L. Davids Samling. Nogle Studier*, [1], København 1948, s. 208;

Bente Scavenius: *Den frie udstilling i 100 år*, København 1991, s. 33;

Leila Krogh et al.: *J.F. Willumsen og Den frie Udstillings første år 1891-1898*, J.F. Willumsens Museum, Frederikssund 1982, kat.nr. 63, s. 84;

Mikael Wivel i Iben From (red.): *Vandskel = Watershed*, KunstCentret Silkeborg Bad, Silkeborg 2002, kat.nr. 4, s. 73, 75;

Bente Scavenius: *Grib Tiden. Kunsten 1890-1910*, Kunstforeningen Gl. Strand, København 2004, kat. 204, s. 24, 78;

Mikael Wivel i Kjeld von Folsach og Nana Lund (red.): *Dansk kunst i Davids Samling – fra Philipsen til Saxbo*, København 1995, kat.nr. 44, s. 116-117;

Peter Nørgaard Larsen ”Bølgemotivet i Niels Skovgaards kunst” i Anne-Mette Villumsen, Teresa Nielsen (red.): *Niels Skovgaard. Maler – Billedhugger – Keramikker – Illustrator*, Skovgaard Museet, Fuglsang Kunstmuseum, Vejen Kunstmuseum, Vejen 2018, fig. 4, s. 32, 37-40;

Kathrin Baumstark (red.): *Nolde und der Norden*, Bucerius KUNST Forum, Hamburg 2021, kat. 40, s. 131;

Bente Scavenius: *Mit livs billeder*, København 2021, s. 97-101;